

Vydáva

UNIVERZITA MATEJA BELA
v Banskej Bystrici

Sídlo redakcie

Národná 12
974 01 Banská Bystrica

IČO 30232295

registračné číslo MK SR EV 1116/08
štvrtročník

spravodajca@umb.sk
www.umb.sk

REDAKČNÁ RADA

Šéfredaktorka:

PaedDr. Slavomíra Očenášová, PhD.

Zástupkyňa šéfredaktorky:

Ing. Andrea Danková, PhD.

Redakčná rada:

Branislava Bobáková (PdF)
Ing. Jana Fukasová (FF)
Mgr. Miroslava Dolihalová (PrF)
PaedDr. Mária Rošteková, PhD. (FPVMV)
PaedDr. Mgr. Vladimír Siládi, PhD. (FPV)
Monika Tomášiková (EF)

Jazykový redaktor:

PaedDr. Ivan Očenáš, PhD.

Grafická úprava:

Mgr. art. Zuzana Ceglédiová

Tlač

EQUILIBRIA, s. r. o.

Fotografie

archív UMB a archívy autorov
príspevkov

Príspevky môžete poslať
elektronickou poštou na adresu:
spravodajca@umb.sk

Nevyžiadané rukopisy nearchivujeme
a nevraciamy. Redakcia si vyhradzuje
právo príspevky krátiť, redakčne
upraviť alebo aj neuverejniť. Za obsah
príspevku zodpovedá autor.

Obsah

Slovo na úvod.....	3	PRAVNE PIATKY ONLINE, ALUMNI TALK ONLINE.....	15
Z diára rektora.....	4	Komerčné právnické vzdelávanie.....	15
Máme nových docentov.....	4	Medzinárodný deň žien a dievčat vo vede.....	16
TRI OTÁZKY-PRE predsedu Akademického senátu UMB.....	5	Doktorandského štúdia sa netreba báť.....	20
PREDSTAVUJEME CELOUNIVERZITNÉ PRACOVISKÁ Univerzitné centrum pre medzinárodné projekty UMB.....	6	Roky venované rozvoju Ekonomickej fakulty a Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Profesorka Milota Vetráková.....	22
Bezpečnostné fórum 2021.....	8	Na SLOVENSKU ROKA nominovaná Jarmila Kmetová.....	24
Výskum detského čítateľstva.....	8	S víťudnosťou a nádejou Rozhovor so študentkami UTV.....	26
UMB prvýkrát partner v projekte Erasmus + KA3.....	10	O činnosti Metodického centra UMB v dvoch medzinárodných ročenkách.....	28
ERASMUS+ projekty pokračujú.....	10	Deň otvorených dverí online.....	28
Medzinárodný projekt Erasmus + (Strategické partnerstvá) DECLAME´FLE.....	10	Univerzitný basketbal v čase pandémie.....	28
Projekt Metodického centra pre Slovákov žijúcich v zahraničí úspešne zvládol prvú fázu.....	11	337. výročie narodenia Veľkej ozdoby Uhorska.....	30
„Demokracia“ v kríze – coup d´état v Mjanmarsku a jeho budúcnosť.....	12	Opustili nás doc. PhDr. Libuša Gajdošová, CSc.....	31
SLOVENSKO A RADA EURÓPY, VÝZVY PRI OCHRANE ĽUDSKÝCH PRÁV A DEMOKRACIE.....	12		
Význam kultúrnej diplomacie očami riaditeľa Slovenského inštitútu v Paríži.....	13		
Deň arteterapie – 8. marec.....	14		
Kriminálne príbehy, ktoré pobúrili svet.....	14		
Povstaňte, súd prichádza!.....	15		

UMB prvýkrát partner v projekte Erasmus+ KA3

Univerzita Mateja Bela sa prvýkrát stala partnerom v projekte Erasmus+ KA3. Projekt je zameraný na podporu sociálnej inklúzie žiakov a žiačok stredných škôl a je založený na prenose skúseností a expertízy z vysokoškolského prostredia na nižší stupeň vzdelávania.

V decembri 2020 Európske dobrovoľnícke centrum v spolupráci so šiestimi ďalšími partnerskými organizáciami a univerzitami z Belgicka, Chorvátska, Írska, Španielska, Rakúska a Slovenska začali s realizáciou projektu SLUSIK.

Cieľom projektu je podpora sociálnej inklúzie mladých ľudí prostredníctvom posilnenia ich sociálnych a občianskych kompetencií, zlepšenia porozumenia a formovania životných hodnôt.

V rámci projektu sa vytvorí model vzdelávania založený na stratégii service learningu pre stredné školy, ktorý bude obohatený o metodiku neformálneho vzdelávania a mentoring. Aktívna účasť v tomto modeli umožní mladej generácii identifikovať, porozumieť a hľadať riešenia výziev v ich komunitách. Naša univerzita je v projekte poverená koordináciou evaluácie vytvoreného modelu.

Projekt SLUSIK je spolufinancovaný z programu Európskej únie Erasmus+. Je vedený Európskym dobrovoľníckym centrom (Belgicko) v spolupráci s Out of the Box International (Belgicko), Univerzitou v Rijeke (Chorvátsko), Univerzitou v Limericku (Írsko), Univerzitou v Granade (Španielsko), Univerzitou pre vzdelávanie učiteľov vo Viedni (Rakúsko) a s našou Univerzitou Mateja Bela.

doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD.

Medzinárodný projekt Erasmus+ (Strategické partnerstvá) – DECLAME'FLE

NA FILOZOFICKEJ FAKULTE UMB AJ V AKADEMICKOM ROKU 2020/2021 POKRAČUJEME V ROZBEHNUTÝCH AKTIVITÁCH PROJEKTU DECLAME'FLE. NAPRIEK TOMU, ŽE PANDEMICKÁ SITUÁCIA SKOMPLIKOVALA REALIZÁCIU PLÁNOVANÝCH AKTIVÍT, ZATIAĽ SA NÁM ÚSPEŠNE DARÍ PRESUNÚŤ ICH DO ONLINE PRIESTORU.

Projekt DECLAME'FLE sa zameriava na výučbu francúzštiny ako cudzieho jazyka (FCJ) v prepojení na súčasné spoločenské otázky v oblasti vzdelávania, literatúry, migrácie a exilu. Hlavným cieľom projektu je vytvoriť spoločnú otvorenú medzinárodnú platformu, v rámci ktorej spolupracujeme pri integrácii spoločenských tém spracovaných cez literárne texty do prípravy budúcich učiteľov a prekladateľov francúzskeho jazyka s cieľom rozšíriť ich jazykovú a interkultúrnu kompetenciu. Základom práce so študentmi je predovšetkým literárna, jazyková a interkultúrna analýza

korpusu vybraných literárnych diel autorov nefrankofónneho pôvodu píšucich po francúzsky, ktorí vo svojich dielach rozvíjajú z rôznych uhlov pohľadu tému migrácie a exilu.

Medzinárodný riešiteľský kolektív tvoria vyučujúce a vyučujúci z troch partnerských univerzít, spomedzi ktorých je hlavným koordinátorom projektu francúzsky tím z Université Rennes 2 Haute-Bretagne pod vedením prof. Elisabeth Richard. Ďalej na projekte spolupracuje Univerzita im. Adama Mickiewicza v Poznani (Poľsko) a Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorej projektový tím vedie prorektor pre medzinárodnú spoluprácu a celoživotné vzdelávanie doc. PhDr. Katarína Chovancová, PhD. V spolupráci s frankofónnymi vyučujúcimi (Mgr. Monikou Zázrivcovou, PhD., Mgr. Françoisom Schmittom, PhD., PhDr. Janou Pecníkovou, PhD., z FF UMB a PaedDr. Máriou Roštekovou, PhD., z FPMV UMB) pripravujú na letný semester tohto akademického roka sériu workshopov prepojených na tému projektu pre našich aj zahraničných študentov i vyučujúcich z partnerských univerzít.

Napriek tomu, že v tomto období nie je možné zrealizovať žiadne spoločné stretnutie osobne, tak sa v projekte pravidelne stretávame online v rámci pracovných seminárov či stretnutí pilotného tímu projektu. Počas týchto stretnutí diskutujeme o ďalších plánovaných krokoch a aktivitách na projekte. Sme radi, že vďaka dostupným technológiám môžeme v rámci UMB i jej jednotlivých fakúlt naďalej aktívne rozvíjať aj medzinárodnú spoluprácu.

*PhDr. Jana Pecníková, PhD.
Katedra európskych kultúrnych štúdií FF UMB
Mgr. Monika Zázrivcová, PhD.
Katedra romanistiky FF UMB*

Projekty ERASMUS+ pokračujú

KAŽDÝ DEŇ ZA OSTATNÝ ROK SA NA NÁS HRNÚ Z RÔZNYCH MÉDIÍ SKUTOČNOSTI A INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA COVIDU-19. SITUÁCIA OVPLYVNILA ŽIVOT KAŽDÉHO Z NÁS.

PROJEKTY ERASMUS+, KTORÉ BOLI ORIENTOvané NA MOBILITY A SPONZÁVANIE NOVÝCH KRAJÍN A VYSOKOŠKOLSKÉHO PROSTREDIA, SA BOHUŽIAĽ, MUSELI PRESUNÚŤ DO ONLINE PRIESTORU.

Takýto osud postihol i projekt NAETINEM – Reflection of the National and European Identity in the New Millenium [2019-1-CZ01-KA203-061227]. Hlavné témy projektu sú občianstvo EÚ, symboly EÚ, národná identita, národné symboly, globalizácia, multikulturalizmus, nacionalizmus, patriotizmus, národné stereotypy. Jedným z hlavných cieľov projektu je i vyučovanie pre vyučujúcich

a následne pre študentov v 3D realite. Do medzinárodného projektu sú zapojené štyri krajiny: Slovensko (hlavná riešiteľka projektu za SR PhDr. Elena Vallová, PhD.), Česká republika, Nemecko a Veľká Británia. Výnimočnosťou projektu je i skutočnosť, že možnosť zúčastniť sa na ňom dostali i študenti so špecifickými potrebami, ktorým bol vytvorený priestor na aktívnu účasť. Projekt je zameraný na mobility medzi univerzitami v uvedených krajinách.

Pracovné stretnutie v Banskej Bystrici prebehlo v roku 2019. Následne malo nasledovať stretnutie v Newcastli vo Veľkej Británii. Aj toto stretnutie bolo pre pandemickú situáciu zrušené. V dňoch 2. – 4. marca 2021 sa uskutočnilo online stretnutie, ktoré organizovala partnerská univerzita v Heidelbergu v Nemecku. Pracovali sme prostredníctvom aplikácie ZOOM.

Výstupy projektu sú systematicky ukladané na webovú stránku projektu (<http://odboric.upol.cz/NAETINEM/index.html>). Za zmienku stojí i práca

s 3D programom Kitley, kde sa vyučujúci i študenti môžu zmeniť na avatarov a majú možnosť prednášať i učiť sa v 3D online programe (<https://www.kitley.com/>). Vyučujúci si sami môžu vytvárať svoju virtuálnu realitu. Program je vhodný najmä dnes, keď mnohí z nás pracujeme z domu. Všetci členovia projektu ERASMUS+ dúfame, že po zlepšení pandemickej situácie sa z online priestoru vydáme na reálne cesty. Najbližšie stretnutie je naplánované na október 2021 v Olomouci a tešíme sa na stretnutia s kolegami i študentmi zo štyroch krajín.

PhDr. Elena Vallová, PhD.
Katedra anglistiky a amerikanistiky FF UMB

Projekt Metodického centra UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí úspešne zvládol prvú fázu

Projekt *Sebaidentifikácia v multietnickom prostredí ako prostriedok etnickej tolerancie – JaSom* sa schválením priebežnej správy dostáva do svojej druhej polovice, ukončenie projektu je plánované na august 2022. Metodické centrum UMB do projektu zahrnilo požiadavky a potreby krajanského prostredia tak, ako ich identifikovali odborní pracovníci aj spolupracovníci centra počas viac ako desiatich rokov aktívnej spolupráce s krajanskými organizáciami a slovenskými školami i centrami v zahraničí.

Výsledkom projektu bude interaktívny didaktický materiál s množstvom pomocných zdrojov a materiálov, aby si každé krajanské prostredie v ňom našlo časť, ktorá práve jeho prostrediu vyhovuje. Nezvyčajnou je práve myšlienka projektu, ktorá namiesto jednotnej učebnice siahla po databáze didaktických materiálov. Týmto prístupom reflektujeme skutočnosť, že každé minoritné spoločenstvo má vlastné špecifické prostredie a podmienky z neho vyplývajúce, čo sa odráža aj na výraznej odlišnosti vzdelávacích potrieb v jednotlivých prostrediach. Práve preto v minulosti využívaný princíp jednotných učebníc spôsoboval pedagógom v krajanských prostrediach problémy alebo v súčasnosti už nevyhovuje skutočným potrebám. V prvej, práve ukončenej fáze sme identifikovali vzdelávacie potreby v prostredí slovenských minorít partnerských krajín, ako aj zdroje, ktoré budú využité pri príprave didaktických materiálov. Dostávame sa do druhej časti projektu, v ktorej tieto materiály vytvoríme.

Hlavnou riešiteľkou projektu Metodického centra UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí je jeho zamestnankyňa PhDr. Zuzana Drugová, riešiteľmi dvoch ďalších nosných tém sú Mgr. Katarína Mosnáková Baglašová, externá spolupracovníčka MC UMB, a Mgr. art. Martin Urban, PhD., z Katedry hudobnej kultúry PdF UMB. Garantmi tvorby didaktických materiálov sú doc. PhDr. Katarína Chovančová, PhD., a doc. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD. Ekonomickou manažérkou projektu je Ing. Zuzana Kvetková z Univerzitého

centra pre medzinárodné projekty UMB. Zahraničnými partnermi projektu sú Univerzita v Novom Sade v Srbsku, Slovenské kultúrne centrum Našice v Chorvátsku a Teoretické lýceum Jozefa Kozáčka v Bodonoši v Rumunsku. Zahraniční partneri sú predstaviteľmi rôznych typov organizácií pôsobiacich v prostredí slovenskej minority v jednotlivých partnerských krajinách.

Všetkým spolupracovníkom projektu patrí veľká vďaka za ich aktívny prístup pri zvládnutí doterajších úloh projektu *JaSom*. Špeciálne poďakovanie patrí organizátorom a účastníkom výjazdových školiacich podujatí, ktoré sme napriek epidemiologickej situácii a z nej vyplývajúcich obmedzení absolvovali prezenčnou formou v auguste – októbri 2020 priamo v partnerských krajinách, čím sme dokázali zrealizovať všetky plánované aktivity prvej projektovej fázy bez obmedzení.

Projekt *Sebaidentifikácia v multietnickom prostredí ako prostriedok etnickej tolerancie – JaSom* č. 2019-1-SK01-KA201 – 060682 bol schválený a je realizovaný v rámci dotačnej schémy ERASMUS+.

PhDr. Zuzana Drugová
Metodické centrum UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí